

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 445/2014/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 16ης Απριλίου 2014

για τη θέσπιση δράσης της Ένωσης όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033 και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1622/2006/ΕΚ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 167 παράγραφος 5 πρώτη περίπτωση,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τις γνώμες της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) αποσκοπεί στην όλο και στενότερη συνένωση των λαών της Ευρώπης και αναθέτει στην Ένωση το καθήκον, μεταξύ άλλων, να συμβάλλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών, σεβόμενη την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους και ταυτόχρονα προβάλλοντας την κοινή πολιτιστική κληρονομιά. Στο πλαίσιο αυτό, όπου είναι απαραίτητο, η Ένωση στηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών για τη βελτίωση της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών.
- (2) Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 10ης Μαΐου 2007 σχετικά με μια ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό σ' έναν κόσμο παγκοσμιοποίησης, που ενέκρινε το Συμβούλιο με το ψήφισμά του της 16ης Νοεμβρίου 2007 ⁽³⁾ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με το ψήφισμά του της 10ης Απριλίου 2008 ⁽⁴⁾, καθορίζει τους στόχους για τις μελλοντικές δραστηριότητες της Ένωσης στον τομέα του πολιτισμού. Οι εν λόγω δραστηριότητες θα πρέπει να προωθούν την πολιτισμική πολυμορφία και τον διαπολιτισμικό διάλογο, τον πολιτισμό ως καταλύτη δημιουργικότητας στο πλαίσιο για την ανάπτυξη και την απασχόληση, καθώς και τον πολιτισμό ως ζωτικό στοιχείο στις διεθνείς σχέσεις της Ένωσης.
- (3) Η σύμβαση της Unesco για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης, που τέθηκε σε ισχύ στις 18 Μαρτίου 2007 και στην οποία η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος, αποσκοπεί στην προστασία και την προαγωγή της πολιτισμικής πολυμορφίας, στην ενίσχυση της διαπολιτισμικότητας και στην αύξηση της ευαισθητοποίησης ως προς την αξία της πολιτισμικής πολυμορφίας σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.

⁽¹⁾ EE C 113 της 18.4.2012, σ. 17 και EE C 17 της 19.1.2013, σ. 97.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2013 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της 24ης Μαρτίου 2014 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα). Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Απριλίου 2014 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽³⁾ EE C 287 της 29.11.2007, σ. 1.

⁽⁴⁾ EE C 247 E της 15.10.2009, σ. 32.

- (4) Η απόφαση αριθ. 1622/2006/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, θέσπισε δράση όσον αφορά την εκδήλωση «πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης» για τα έτη 2007 έως 2019.
- (5) Από τις αξιολογήσεις των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης, καθώς και τη δημόσια διαβούλευση σχετικά με το μέλλον της εν λόγω δράσης μετά το 2019, προκύπτει ότι αυτή έχει σταδιακά καταστεί μία από τις πλέον φιλόδοξες πολιτιστικές πρωτοβουλίες στην Ευρώπη και συγκαταλέγεται μεταξύ αυτών που εκτιμούν περισσότερο οι ευρωπαίοι πολίτες. Μία νέα δράση θα πρέπει επομένως να θεσπισθεί για να καλύψει τα έτη 2020-2033.
- (6) Εκτός από τους αρχικούς στόχους των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης, που ήταν να αναδείξουν τον πλούτο και την πολυμορφία των ευρωπαϊκών πολιτισμών και τις κοινές πτυχές των εν λόγω πολιτισμών, καθώς και να προαγάγουν τη βαθύτερη αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών, οι πόλεις που φέρουν τον τίτλο της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης («ο τίτλος») προσέθεσαν σταδιακά και μια νέα διάσταση, αξιοποιώντας τον αντίκτυπο μόχλευσης που έχει ο τίτλος για να προωθήσουν τη γενικότερη ανάπτυξη τους βάσει των στρατηγικών και προτεραιοτήτων τους.
- (7) Οι στόχοι της δράσης που θεσπίζεται με την παρούσα απόφαση θα πρέπει να είναι πλήρως ευθυγραμμισμένοι με τους στόχους του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη», το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1295/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, το οποίο επιδιώκει την προστασία, ανάπτυξη και προώθηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής και της γλωσσικής πολυμορφίας, την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών πολιτιστικών και δημιουργικών τομέων, ιδίως του οπτικοακουστικού τομέα, με σκοπό την υποστήριξη της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Η επίτευξη των εν λόγω στόχων θα πρέπει να συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση του αισθήματος του ανήκειν σε έναν κοινό πολιτισμικό χώρο και στην τόνωση του διαπολιτισμικού διαλόγου και της αλληλοκατανόησης.
- (8) Για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, είναι σημαντικό για τις πόλεις που φέρουν τον τίτλο να επιδιώξουν την ανάπτυξη δεσμών μεταξύ, αφενός, του πολιτιστικού και του δημιουργικού τους τομέα, και, αφετέρου, τομέων όπως η εκπαίδευση, η έρευνα, το περιβάλλον, η αστική ανάπτυξη ή ο πολιτιστικός τουρισμός. Ειδικότερα, προηγούμενα στοιχεία καταδεικνύουν το δυναμικό των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης στον ρόλο τους ως καταλύτη για την τοπική ανάπτυξη και τον πολιτιστικό τουρισμό, όπως τονίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 30ής Ιουνίου 2010 με τίτλο «Η Ευρώπη, ο υπ' αριθμόν 1 τουριστικός προορισμός στον κόσμο — ένα νέο πλαίσιο πολιτικής για τον ευρωπαϊκό τουρισμό», η οποία έγινε ευνοϊκά δεκτή από το Συμβούλιο στα συμπεράσματά του της 12ης Οκτωβρίου 2010 και υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του της 27ης Σεπτεμβρίου 2011 ⁽³⁾.
- (9) Επίσης σημαντικό για τις πόλεις που φέρουν τον τίτλο είναι να επιδιώξουν να προωθήσουν την κοινωνική ένταξη και τις ίσες ευκαιρίες και να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για να διασφαλίσουν την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή όλων των συστατικών της κοινωνίας των πολιτών στην προετοιμασία και την εκτέλεση του πολιτιστικού προγράμματος, με ιδιαίτερη μέριμνα για τους νέους και τις περιθωριοποιημένες και μειονεκτούσες ομάδες.
- (10) Οι αξιολογήσεις και η δημόσια διαβούλευση έχουν επίσης καταδείξει με πειστικό τρόπο ότι οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης παρέχουν πολλά πιθανά οφέλη, εφόσον σχεδιάζονται προσεκτικά. Εξακολουθούν να είναι κατά πρώτο και κύριο λόγο μια πολιτιστική πρωτοβουλία, αλλά μπορούν επίσης να προσκομίσουν σημαντικά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη, ιδίως όταν ενσωματώνονται σε μια μακροπρόθεσμη στρατηγική με γνώμονα τον πολιτισμό για την ανάπτυξη της οικείας πόλης.
- (11) Η δράση για τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης συνιστά επίσης πολύ μεγάλη πρόκληση. Η διοργάνωση ενός ετήσιου προγράμματος πολιτιστικών εκδηλώσεων είναι δύσκολη και ορισμένες πρωτεύουσες που έχουν τον τίτλο κατόρθωσαν να αξιοποιήσουν το δυναμικό του θεσμού επιτυχέστερα από άλλες. Ως εκ τούτου, η δράση αυτή θα πρέπει να ενισχυθεί, προκειμένου να βοηθήσει όλες τις πόλεις να αποκομίσουν απ' αυτή τα μέγιστα δυνατά οφέλη.
- (12) Ο τίτλος θα πρέπει να εξακολουθήσει να απονέμεται αποκλειστικά σε πόλεις, ανεξαρτήτως μεγέθους, αλλά για να απευθύνεται σε ένα ευρύ κοινό και να διευρυνθεί ο αντίκτυπος που έχει, θα πρέπει επίσης οι σχετικές πόλεις να έχουν, όπως και πριν, τη δυνατότητα να συνοδεύονται και από τη γύρω περιοχή τους.
- (13) Η απονομή του τίτλου θα πρέπει να εξακολουθήσει να γίνεται με βάση ένα ειδικά σχεδιασμένο πολιτιστικό πρόγραμμα που θα πρέπει να έχει ισχυρή ευρωπαϊκή διάσταση. Το εν λόγω πολιτιστικό πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να εντάσσεται σε μια πιο μακροπρόθεσμη στρατηγική που θα έχει διαρκή αποτελέσματα στην τοπική οικονομική, πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη.

⁽¹⁾ Απόφαση αριθ. 1622/2006/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, για τη θέσπιση κοινοτικής δράσης όσον αφορά την εκδήλωση Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης για τα έτη 2007 έως 2019 (ΕΕ L 304 της 3.11.2006, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1295/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (2014 έως 2020) και την κατάργηση των αποφάσεων αριθ. 1718/2006/EK, 1855/2006/EK και 1041/2009/EK (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 221).

⁽³⁾ ΕΕ C 56 Ε της 26.2.2013, σ. 41.

- (14) Η διαδικασία επιλογής σε δύο στάδια που βασίζεται σε χρονολογικό κατάλογο των κρατών μελών και πραγματοποιείται από ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, έχει αποδειχθεί δίκαιη και διαφανής. Έδωσε στις πόλεις τη δυνατότητα να βελτιώσουν τις αιτήσεις τους μεταξύ του σταδίου προεπιλογής και της φάσης επιλογής με βάση τις συμβουλές από τους εμπειρογνώμονες που παρέχει η ομάδα αυτή και εξασφάλισε την ισόρροπη κατανομή του τίτλου μεταξύ όλων των κρατών μελών. Επιπλέον, για να διασφαλιστεί η συνέχεια της δράσης των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης και να αποφευχθεί η απώλεια εμπειρίας και τεχνογνωσίας, πράγμα που θα συνέβαινε σε περίπτωση ταυτόχρονης αντικατάστασης όλων των εμπειρογνομόνων, θα πρέπει να καταστεί δυνατή η σταδιακή αντικατάσταση των εμπειρογνομόνων.
- (15) Θα πρέπει να συνεχιστεί η διασφάλιση εμπειρογνομονίας σε εθνικό επίπεδο με την παροχή στα κράτη μέλη της δυνατότητας να διορίζουν έως δύο εμπειρογνώμονες στην ομάδα που είναι υπεύθυνη για τις διαδικασίες επιλογής και παρακολούθησης.
- (16) Τα κριτήρια επιλογής θα πρέπει να καταστούν σαφέστερα για να παρέχεται καλύτερη καθοδήγηση στις υποψήφιες πόλεις όσον αφορά τους στόχους και τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν προκειμένου να αποκτήσουν τον τίτλο. Θα πρέπει επίσης να είναι ευκολότερη η μέτρηση των εν λόγω κριτηρίων για να διευκολύνεται η ομάδα στην επιλογή και την παρακολούθηση των πόλεων. Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στα σχέδια των υποψήφιων πόλεων για δραστηριότητες κληρονομιάς ενσωματωμένες σε μια μακροπρόθεσμη στρατηγική πολιτικής για τον πολιτισμό, που μπορεί να έχουν διαρκή πολιτιστικά, οικονομικά και κοινωνικά αποτελέσματα.
- (17) Οι υποψήφιες πόλεις θα πρέπει να διερευνήσουν τη δυνατότητα, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, να επιδιώξουν χρηματοδοτική στήριξη από προγράμματα και ταμεία της Ένωσης.
- (18) Η φάση της προετοιμασίας μεταξύ της επιλογής της πόλης και του έτους εορτασμού είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία της δράσης των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης. Υπάρχει ευρεία συναίνεση μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών ότι τα συνοδευτικά μέτρα που εισήχθησαν με την απόφαση αριθ. 1622/2006/EK ήταν πολύ χρήσιμα για τις οικείες πόλεις. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω, ιδίως με την πραγματοποίηση συχνότερων συνεδριάσεων παρακολούθησης και επισκέψεων στις πόλεις από τους εμπειρογνώμονες της ομάδας, καθώς με τη μεγαλύτερη ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των πρώην, των νυν, των μελλοντικών και των υποψήφιων πόλεων που φέρουν τον τίτλο. Οι ανακηρυχθείσες πόλεις θα μπορούσαν επίσης να αναπτύξουν περαιτέρω δεσμούς με άλλες πόλεις που φέρουν τον τίτλο.
- (19) Το βραβείο «Μελίνα Μερκούρη», το οποίο θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1622/2006/EK έχει αποκτήσει ισχυρή συμβολική αξία που υπερβαίνει το πραγματικό χρηματικό ποσό που χορηγείται από την Επιτροπή. Ωστόσο, για να διασφαλιστεί ότι οι επιλεγείσες πόλεις εκπληρώνουν τις δεσμεύσεις τους, οι όροι για την παροχή του χρηματικού βραβείου αυτού θα πρέπει να γίνουν πιο αυστηροί και σαφείς.
- (20) Είναι σημαντικό οι οικείες πόλεις να καθιστούν σαφές σε όλο το υλικό επικοινωνίας τους ότι η δράση που θεσπίζεται με την παρούσα απόφαση αποτελεί ενωσιακή δράση.
- (21) Οι αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων από την Επιτροπή, οι οποίες βασίζονται σε στοιχεία που συλλέγονται σε τοπικό επίπεδο, όσον αφορά τις πρώην πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης δεν έχουν μπορέσει να παράσχουν πρωτογενή στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο του θεσμού. Ως εκ τούτου, οι πόλεις θα πρέπει να αποτελούν οι ίδιες τον καθοριστικό παράγοντα για τη διαδικασία αξιολόγησης.
- (22) Η κτηθείσα εμπειρία έδειξε ότι, η συμμετοχή πόλεων από υποψήφιες χώρες μπορεί να συμβάλει στο να προσεγγίσουν περισσότερο την Ένωση, προβάλλοντας τις κοινές πτυχές των ευρωπαϊκών πολιτισμών. Η δράση που θεσπίζεται από την παρούσα απόφαση θα πρέπει, ως εκ τούτου, να επιτρέψει τη συμμετοχή των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μετά το 2019.
- (23) Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από την παρούσα απόφαση, ήτοι από το 2020 έως το 2033, για λόγους ίσης μεταχείρισης των πόλεων των κρατών μελών, κάθε πόλη υποψήφιων χωρών και δυνάμει υποψήφιων θα πρέπει να επιτρέπεται να συμμετάσχει σε έναν μόνο διαγωνισμό για τον τίτλο. Επιπλέον, παρομοίως για λόγους ίσης μεταχείρισης των κρατών μελών, κάθε υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφιος θα πρέπει να επιτρέπεται να φιλοξενήσει την πρωτοβουλία μόνο μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής.
- (24) Η απόφαση αριθ. 1622/2006/EK θα πρέπει να καταργηθεί. Ωστόσο, οι διατάξεις της θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν σε σχέση με όλες τις πόλεις που έχουν ήδη οριστεί ή πρόκειται να οριστούν για τα χρόνια έως το 2019.
- (25) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας απόφασης, συγκεκριμένα η προστασία και η προώθηση της πολυμορφίας των πολιτισμών στην Ευρώπη και η ανάδειξη των κοινών τους χαρακτηριστικών και η ενίσχυση της συμβολής του πολιτισμού στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των πόλεων, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη δεδομένου ότι απαιτούνται, ιδίως, κοινά, σαφή και διαφανή κριτήρια και διαδικασίες για την επιλογή και την παρακολούθηση, όπως και για λόγους καλύτερου συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε συμφωνία με την αρχή της αναλογικότητας, όπως προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτών των στόχων,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Θέσπιση της δράσης

Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται δράση της Ένωσης με τίτλο «πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης» για τα έτη 2020 έως 2033 («η δράση»).

Άρθρο 2

Στόχοι

1. Οι γενικοί στόχοι της δράσης είναι:
 - α) να διασφαλισθεί και να προωθηθεί η πολυμορφία των πολιτισμών στην Ευρώπη και να επισημανθούν τα κοινά στοιχεία τους, καθώς και να τονωθεί το αίσθημα των πολιτών ότι ανήκουν σε έναν κοινό πολιτισμικό χώρο·
 - β) να ενταχθεί η συμβολή του πολιτισμού στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των πόλεων σύμφωνα με τις αντίστοιχες στρατηγικές και προτεραιότητές τους.
2. Οι ειδικοί στόχοι της δράσης είναι:
 - α) να ενισχυθεί το εύρος, η πολυμορφία και η ευρωπαϊκή διάσταση της πολιτιστικής προσφοράς στις πόλεις, μεταξύ άλλων, μέσω της διακρατικής συνεργασίας·
 - β) να διευρυνθεί η πρόσβαση και η συμμετοχή σε πολιτιστικές δραστηριότητες·
 - γ) να ενισχυθούν οι δυνατότητες του πολιτιστικού τομέα και οι δεσμοί του με άλλους τομείς·
 - δ) να αναβαθμισθεί η διεθνής εικόνα των πόλεων μέσω του πολιτισμού.

Άρθρο 3

Πρόσβαση στη δράση

1. Στον διαγωνισμό για τον τίτλο συμμετέχουν πόλεις, στις οποίες μπορούν να περιλαμβάνονται και οι γύρω περιοχές.
2. Ο αριθμός των πόλεων που φέρουν τον τίτλο για κάθε έτος («έτος εορτασμού») δεν υπερβαίνει τις τρεις.

Κάθε χρόνο τον τίτλο λαμβάνει μία πόλη κατ' ανώτατο όριο από καθένα εκ των δύο κρατών μελών που εμφανίζονται στο χρονοδιάγραμμα του παραρτήματος («χρονοδιάγραμμα») και, στα έτη όπου προβλέπεται, μία πόλη από υποψήφια χώρα ή από δυνάμει υποψήφιο ή μία πόλη από χώρα που προσχωρεί στην Ένωση σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου 5.

3. Οι πόλεις των κρατών μελών δικαιούνται να φέρουν τον τίτλο για ένα έτος σύμφωνα με τη σειρά των κρατών μελών στο χρονοδιάγραμμα.
4. Μπορούν να υποβάλουν αίτηση υποψηφιότητας για τον τίτλο για ένα έτος, στο πλαίσιο ανοικτού διαγωνισμού που διοργανώνεται ανά τριετία βάσει του χρονοδιαγράμματος, πόλεις από υποψήφιες χώρες ή δυνάμει υποψήφιους, οι οποίες, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2, συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» ή στα επόμενα προγράμματα της Ένωσης για τη στήριξη του πολιτισμού.

Οι πόλεις υποψηφίων χωρών και δυνάμει υποψηφίων επιτρέπεται να συμμετάσχουν μόνο σε ένα διαγωνισμό κατά την περίοδο 2020-2033.

Επιπλέον, κάθε υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφιος επιτρέπεται να φιλοξενήσει την πολιτιστική πρωτεύουσα μόνο μία φορά κατά την περίοδο 2020-2033.

5. Οι χώρες που προσχωρούν στην Ένωση μετά τις 4 Μαΐου 2014 αλλά πριν από την 1η Ιανουαρίου 2027, δικαιούνται να φιλοξενήσουν τον τίτλο επτά έτη μετά την προσχώρησή τους βάσει των κανόνων και των διαδικασιών που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη. Το χρονοδιάγραμμα επικαιροποιείται αναλόγως. Οι χώρες που προσχωρούν στην Ένωση την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2027 δεν δικαιούνται να συμμετάσχουν στην παρούσα δράση ως κράτη μέλη.

Ωστόσο, τα έτη κατά τα οποία υπάρχουν ήδη τρεις πόλεις που φέρουν τον τίτλο βάσει του χρονοδιαγράμματος, οι πόλεις των χωρών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να κατέχουν τον τίτλο μόνο κατά το επόμενο διαδόσιμο έτος του χρονοδιαγράμματος, κατά τη σειρά προσχώρησης των εν λόγω χωρών.

Εάν μια πόλη χώρας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο έχει συμμετάσχει προηγουμένως σε διαγωνισμό για υποψήφιες χώρες ή δυνάμει υποψήφιους, δεν μπορεί να συμμετάσχει σε επόμενο διαγωνισμό για κράτη μέλη. Όταν, κατά την περίοδο από το 2020 έως το 2033, μια πόλη από τέτοια χώρα έχει ανακηρυχθεί ότι φέρει τον τίτλο σύμφωνα με την παράγραφο 4, η χώρα αυτή δεν δικαιούται μετά την προσχώρηση να οργανώσει διαγωνισμό ως κράτος μέλος κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου.

Εφόσον προσχωρήσουν στην Ένωση περισσότερες από μία χώρες την ίδια ημερομηνία και δεν υπάρχει συμφωνία μεταξύ των χωρών αυτών ως προς τη σειρά συμμετοχής στη δράση, το Συμβούλιο διοργανώνει κλήρωση.

Άρθρο 4

Εφαρμογή

1. Η Επιτροπή κατάρτιζε κοινό έντυπο αίτησης βάσει των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 5, το οποίο χρησιμοποιείται από όλες τις υποψήφιες πόλεις.

Όταν μία υποψήφια πόλη περιλαμβάνει και τη γύρω περιοχή, η αίτηση κατατίθεται στο όνομα της πόλης αυτής.

2. Κάθε αίτηση βασίζεται σε πολιτιστικό πρόγραμμα με ισχυρή ευρωπαϊκή διάσταση.

Το πολιτιστικό πρόγραμμα καλύπτει το έτος εορτασμού και καταρτίζεται ειδικά για τον τίτλο, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 5.

Άρθρο 5

Κριτήρια

Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των αιτήσεων («κριτήρια») χωρίζονται στις κατηγορίες «συμβολή στη μακροπρόθεσμη στρατηγική», «ευρωπαϊκή διάσταση», «πολιτιστικό και καλλιτεχνικό περιεχόμενο», «ικανότητα υλοποίησης», «προσέγγιση», «διαχείριση» ως εξής:

1) όσον αφορά την κατηγορία «συμβολή στη μακροπρόθεσμη στρατηγική», λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθοι τομείς:

- α) ότι κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης έχει θεσπιστεί πολιτιστική στρατηγική της υποψήφιας πόλης η οποία καλύπτει τη δράση και συμπεριλαμβάνει σχέδια στήριξης των πολιτιστικών δραστηριοτήτων μετά το έτος εορτασμού,
- β) τα σχέδια για την ενίσχυση της ικανότητας των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, περιλαμβανομένης και της ανάπτυξης μακροπρόθεσμων δεσμών μεταξύ του πολιτιστικού, του οικονομικού και του κοινωνικού τομέα της υποψήφιας πόλης,
- γ) ο προβλεπόμενος μακροπρόθεσμος πολιτιστικός, κοινωνικός και οικονομικός αντίκτυπος που αναμένεται να έχει ο θεσμός στην υποψήφια πόλη, περιλαμβανομένης της αστικής ανάπτυξης,
- δ) τα σχέδια για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του αντίκτυπου του τίτλου στην υποψήφια πόλη και για τη διάδοση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης·

2) όσον αφορά την κατηγορία «ευρωπαϊκή διάσταση» αξιολογούνται οι ακόλουθοι τομείς:

- α) το εύρος και η ποιότητα των δραστηριοτήτων για την προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας της Ευρώπης, του διαπολιτισμικού διαλόγου και της μεγαλύτερης αλληλοκατανόησης μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών,
- β) το πεδίο και η ποιότητα των δραστηριοτήτων που αναδεικνύουν τις κοινές πτυχές του πολιτισμού, της κληρονομιάς και της ιστορίας της Ευρώπης, καθώς και την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και τρέχοντα ευρωπαϊκά θέματα,
- γ) το πεδίο και η ποιότητα των δραστηριοτήτων με ευρωπαίους καλλιτέχνες, της συνεργασίας με επιχειρηματίες ή με πόλεις, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, πόλεων που φέρουν τον τίτλο, καθώς και των διακρατικών εταιρικών συμπράξεων,
- δ) η στρατηγική για να προσελκυστεί το ενδιαφέρον ενός ευρέος ευρωπαϊκού και διεθνούς κοινού·

3) όσον αφορά την κατηγορία «πολιτιστικό και καλλιτεχνικό περιεχόμενο» αξιολογούνται οι ακόλουθοι τομείς:

- α) η ύπαρξη σαφούς και συνεκτικού καλλιτεχνικού οράματος και στρατηγικής για το πολιτιστικό πρόγραμμα,
- β) η συμμετοχή τοπικών καλλιτεχνών και πολιτιστικών οργανώσεων στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του πολιτιστικού προγράμματος,
- γ) το εύρος και η πολυμορφία των προτεινόμενων δραστηριοτήτων και η συνολική καλλιτεχνική τους ποιότητα,
- δ) η ικανότητα συνδυασμού της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς και των παραδοσιακών μορφών τέχνης με νέες, καινοτόμες και πειραματικές μορφές πολιτιστικής έκφρασης·

- 4) όσον αφορά την κατηγορία «ικανότητα υλοποίησης», οι υποψήφιοι πόλεις αποδεικνύουν ότι:
- α) η αίτηση διαθέτει ευρεία και ισχυρή πολιτική υποστήριξη και έχει αναληφθεί βιώσιμη δέσμευση από τις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές,
 - β) η υποψήφια πόλη έχει ή θα έχει επαρκείς και βιώσιμες υποδομές προκειμένου να φέρει τον τίτλο.
- 5) όσον αφορά την κατηγορία «προσέγγιση», αξιολογούνται οι ακόλουθοι τομείς:
- α) η συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού και της κοινωνίας των πολιτών στην προετοιμασία της αίτησης και στην υλοποίηση της δράσης,
 - β) η δημιουργία νέων και βιώσιμων ευκαιριών προκειμένου να παραστεί ή να συμμετάσχει στις πολιτιστικές δραστηριότητες ευρύ φάσμα πολιτών, ιδίως νέοι, εθελοντές και περιθωριοποιημένα και μειονεκτούντα άτομα, περιλαμβανομένων των μειονοτήτων με ιδιαίτερη προσοχή στα άτομα με αναπηρία και τους ηλικιωμένους όσον αφορά την προσβασιμότητα των εν λόγω δραστηριοτήτων,
 - γ) η συνολική στρατηγική για τη διαμόρφωση ενός κοινού, και ιδίως η διασύνδεση με την εκπαίδευση και η συμμετοχή σχολείων.
- 6) όσον αφορά την κατηγορία «διαχείριση», αξιολογούνται οι ακόλουθοι τομείς:
- α) η σκοπιμότητα της στρατηγικής για τη συγκέντρωση πόρων και του προτεινόμενου προϋπολογισμού, που περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, σχέδια για την επιδίωξη δημοσιονομικής στήριξης από ενωσιακά προγράμματα και ταμεία και καλύπτει τη φάση της προετοιμασίας, το έτος εορτασμού, την αξιολόγηση και τα κονδύλια για δραστηριότητες κληρονομιάς, και τον σχεδιασμό για την αντιμετώπιση απρόοπτων καταστάσεων,
 - β) η προβλεπόμενη διοικητική και οργανωτική δομή για την υλοποίηση δράσης, η οποία προβλέπει, μεταξύ άλλων, τη δέουσα συνεργασία μεταξύ της τοπικής αρχής και της οργανωτικής δομής, συμπεριλαμβανομένης της καλλιτεχνικής ομάδας,
 - γ) οι διαδικασίες διορισμού του γενικού και του καλλιτεχνικού διευθυντή και τα πεδία δράσης τους,
 - δ) ότι η εμπορική και η επικοινωνιακή στρατηγική είναι ολοκληρωμένη και τονίζει ότι η δράση είναι δράση της Ένωσης,
 - ε) ότι η οργανωτική δομή είναι στελεχωμένη με άτομα που διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες και πείρα στον σχεδιασμό, τη διαχείριση και την εκτέλεση του πολιτιστικού προγράμματος για το έτος εορτασμού.

Άρθρο 6

Ομάδα εμπειρογνομόνων

1. Συγκροτείται ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων (η «ομάδα»), στην οποία ανατίθενται η επιλογή και η παρακολούθηση σε ενωσιακό επίπεδο.
2. Η ομάδα απαρτίζεται από 10 εμπειρογνώμονες που διορίζονται από τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης («ευρωπαίοι εμπειρογνώμονες»), σύμφωνα με την παράγραφο 3.
3. Κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η Επιτροπή προτείνει ένα σύνολο πιθανών ευρωπαίων εμπειρογνομόνων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή επιλέγουν από το σύνολο αυτό τρεις εμπειρογνώμονες, το κάθε όργανο, και τους διορίζουν σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες.

Η Επιτροπή των Περιφερειών επιλέγει έναν εμπειρογνώμονα από το σύνολο αυτό και τον διορίζει σύμφωνα με τις διαδικασίες της.

Κατά την επιλογή των ευρωπαίων εμπειρογνομόνων, καθένα από τα εν λόγω θεσμικά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης επιδιώκει να διασφαλίσει τη συμπληρωματικότητα των δεξιοτήτων, την ισορροπημένη γεωγραφική κατανομή και την ίση εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών στη συνολική σύνθεση της ομάδας.

4. Πέρα από τους ευρωπαίους εμπειρογνώμονες, για την επιλογή και την παρακολούθηση της πόλης ενός κράτους μέλους, το οικείο κράτος μέλος δικαιούται να διορίζει έως δύο εμπειρογνώμονες στην ομάδα σύμφωνα με τις δικές του διαδικασίες και σε διαβούλευση με την Επιτροπή.

5. Όλοι οι εμπειρογνώμονες της ομάδας:

- α) έχουν την ιθαγένεια της Ένωσης·
- β) είναι ανεξάρτητοι·

- γ) έχουν ουσιαστική εμπειρία και επαγγελματική πείρα:
- i) στον πολιτιστικό τομέα,
 - ii) στην πολιτιστική ανάπτυξη πόλεων, ή
 - iii) στη διοργάνωση εκδήλωσης πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης ή σε διεθνή πολιτιστική εκδήλωση παρόμοιας εμβέλειας και κλίμακας·
- δ) είναι επίσης σε θέση να αφιερώνουν στην ομάδα επαρκή αριθμό εργασίμων ημερών ανά έτος.
6. Η ομάδα ορίζει τον πρόεδρό της.
7. Ο ευρωπαίοι εμπειρογνώμονες διορίζονται για περίοδο τριών ετών.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, την πρώτη φορά που συγκροτείται η ομάδα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διορίζει τους εμπειρογνώμονές του για τριετή θητεία, η Επιτροπή για διετή θητεία και το Συμβούλιο και η Επιτροπή των Περιφερειών για μονοετή θητεία.

8. Όλοι οι εμπειρογνώμονες της ομάδας δηλώνουν κάθε υφιστάμενη ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων σε σχέση με μια συγκεκριμένη υποψήφια πόλη. Σε περίπτωση σχετικής δήλωσης από έναν εμπειρογνώμονα ή σε περίπτωση που προκύψει σύγκρουση συμφερόντων, ο εν λόγω εμπειρογνώμονας παραιτείται και το αρμόδιο θεσμικό όργανο ή οργανισμός της Ένωσης ή το κράτος μέλος αντικαθιστούν τον εμπειρογνώμονα για το υπόλοιπο της θητείας, σύμφωνα με την οικεία διαδικασία.

Άρθρο 7

Υποβολή των αιτήσεων στα κράτη μέλη

1. Κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για τη διοργάνωση του διαγωνισμού μεταξύ των πόλεων του σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα.
2. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δημοσιεύουν πρόσκληση υποβολής υποψηφιότητας τουλάχιστον έξι έτη πριν από το έτος εορτασμού.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη που δικαιούνται να προτείνουν μια πόλη για να φέρει τον τίτλο το 2020 δημοσιεύουν την πρόσκληση το συντομότερο δυνατό μετά τις 4 Μαΐου 2014.

Κάθε πρόσκληση υποβολής αιτήσεων, περιλαμβάνει το έντυπο αίτησης που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1.

Ως προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων από υποψήφιες πόλεις στο πλαίσιο πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων υποψηφιότητας ορίζεται χρονικό σημείο που απέχει τουλάχιστον 10 μήνες από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης.

3. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος κοινοποιεί τις αιτήσεις στην Επιτροπή.

Άρθρο 8

Προεπιλογή από τα κράτη μέλη

1. Κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος συγκαλεί την ομάδα σε συνεδρίαση προεπιλογής μαζί με τις υποψήφιες πόλεις το αργότερο έως πέντε έτη πριν από το έτος εορτασμού.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη με δικαίωμα καθορισμού των πόλεων που θα φέρουν τον τίτλο για το 2020 μπορούν να παρατείνουν την εν λόγω προθεσμία κατά ένα έτος το πολύ.

2. Η ομάδα, μετά την αξιολόγηση των αιτήσεων βάσει των κριτηρίων, καταλήγει σε κατάλογο προεπιλογής με τις επικρατέστερες υποψήφιες πόλεις και καταρτίζει έκθεση προεπιλογής για όλες τις αιτήσεις, απευθύνοντας, μεταξύ άλλων, συστάσεις προς τις προεπιλεγείσες υποψήφιες πόλεις.
3. Η ομάδα υποβάλλει την έκθεση προεπιλογής στα οικεία κράτη μέλη και στην Επιτροπή.
4. Κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εγκρίνει επισήμως τον συνοπτικό κατάλογο βάσει της έκθεσης της ομάδας.

Άρθρο 9

Επιλογή στα κράτη μέλη

1. Οι προεπιλεγείσες υποψήφιες πόλεις συμπληρώνουν και αναθεωρούν τις αιτήσεις τους, ώστε να είναι σύμφωνες προς τα κριτήρια και να λαμβάνουν υπόψη τις συστάσεις που περιέχονται στην έκθεση προεπιλογής, και τις υποβάλλουν στο οικείο κράτος μέλος, το οποίο τις διαβιβάζει στην Επιτροπή.

2. Κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, το αργότερο εννέα μήνες μετά τη συνεδρίαση προεπιλογής, συγκαλεί την ομάδα σε συνεδρίαση για την επιλογή μαζί με τις προεπιλεγείσες υποψήφιες πόλεις.

Κατά περίπτωση, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μπορούν, μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή, να παρατείνουν την εν λόγω εννεάμηνη προθεσμία για εύλογο χρονικό διάστημα.

3. Η ομάδα αξιολογεί τις συμπληρωμένες και αναθεωρημένες αιτήσεις.

4. Η ομάδα συντάσσει έκθεση επιλογής για τις αιτήσεις των υποψηφίων χωρών που είναι στον κατάλογο προεπιλογής, εισηγούμενη την υποψηφιότητα μιας το πολύ πόλης στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Η έκθεση επιλογής περιλαμβάνει επίσης συστάσεις προς την ενδιαφερόμενη πόλη σχετικά με την πρόοδο που πρέπει να συντελεστεί μέχρι το έτος εορτασμού.

Η ομάδα υποβάλλει την έκθεση επιλογής στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και στην Επιτροπή.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, εάν καμία από τις υποψήφιες πόλεις δεν πληροί το σύνολο των κριτηρίων, η ομάδα μπορεί να εισηγηθεί να μην απονεμηθεί ο τίτλος για το οικείο έτος.

Άρθρο 10

Προεπιλογή και επιλογή στις υποψήφιες χώρες και τους δυνάμει υποψηφίους

1. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διοργάνωση του διαγωνισμού μεταξύ των πόλεων στις υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψηφίους.

2. Η Επιτροπή δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* πρόσκληση υποβολής αιτήσεων υποψηφιότητας τουλάχιστον έξι έτη πριν από το έτος εορτασμού.

Κάθε πρόσκληση υποβολής αιτήσεων περιλαμβάνει το έντυπο αίτησης που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1.

Ως προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων στο πλαίσιο πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων υποψηφιότητας ορίζεται χρονικό σημείο που απέχει τουλάχιστον 10 μήνες από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης.

3. Η προεπιλογή των πόλεων πραγματοποιείται από την ομάδα τουλάχιστον πέντε έτη πριν από το έτος εορτασμού, βάσει των αντίστοιχων αιτήσεών τους. Δεν διοργανώνονται συνεδριάσεις με τις υποψήφιες πόλεις.

Η ομάδα, μετά την αξιολόγηση των αιτήσεων βάσει των κριτηρίων, καταλήγει σε κατάλογο προεπιλογής με τις επικρατέστερες υποψήφιες πόλεις και καταρτίζει έκθεση προεπιλογής για όλες τις αιτήσεις, απευθύνοντας, μεταξύ άλλων, συστάσεις προς τις προεπιλεγείσες υποψήφιες πόλεις.

Η ομάδα υποβάλλει την έκθεση προεπιλογής στην Επιτροπή.

4. Οι υποψήφιες προεπιλεγείσες πόλεις συμπληρώνουν και αναθεωρούν τις αιτήσεις τους, ώστε να είναι σύμφωνες προς τα κριτήρια και να λαμβάνουν υπόψη τις συστάσεις της έκθεσης προεπιλογής, και τις υποβάλλουν στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή, το αργότερο εννέα μήνες μετά τη συνεδρίαση προεπιλογής, συγκαλεί την ομάδα σε συνεδρίαση για την επιλογή μαζί με τις προεπιλεγείσες υποψήφιες πόλεις.

Εάν χρειαστεί, η Επιτροπή μπορεί να παρατείνει την εν λόγω εννεάμηνη προθεσμία για εύλογο χρονικό διάστημα.

5. Η ομάδα αξιολογεί τις συμπληρωμένες και αναθεωρημένες αιτήσεις.

6. Η ομάδα συντάσσει έκθεση επιλογής για τις αιτήσεις των προεπιλεγεισών υποψηφίων πόλεων, εισηγούμενη την πρόταση μιας το πολύ πόλης σε μία υποψήφια χώρα ή σε δυνάμει υποψήφιο.

Η έκθεση επιλογής περιλαμβάνει επίσης συστάσεις προς την ενδιαφερόμενη πόλη σχετικά με την πρόοδο που πρέπει να συντελεστεί μέχρι το έτος εορτασμού.

Η ομάδα υποβάλλει την έκθεση επιλογής στην Επιτροπή.

7. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, εάν καμία από τις υποψήφιες πόλεις δεν πληροί το σύνολο των κριτηρίων, η ομάδα μπορεί να εισηγηθεί να μην απονεμηθεί ο τίτλος για το οικείο έτος.

Άρθρο 11

Ανακήρυξη

1. Κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προτείνει την ανακήρυξη μιας πόλης να φέρει τον τίτλο, βάσει των συστάσεων που περιέχονται στην έκθεση επιλογής της ομάδας, και, το αργότερο τέσσερα έτη πριν από το έτος εορτασμού, κοινοποιεί την πρότασή του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη με δικαίωμα καθορισμού των πόλεων που θα φέρουν τον τίτλο για το 2020 μπορούν να παρατείνουν την εν λόγω προθεσμία κατά ένα έτος το πολύ.

2. Στην περίπτωση των υποψήφιων χωρών και δυνάμει υποψήφιων, η Επιτροπή προτείνει την ανακήρυξη μιας πόλης ως φέρουσας τον τίτλο για τα οικεία έτη, βάσει των συστάσεων που περιέχονται στην έκθεση επιλογής της ομάδας, και κοινοποιεί, το αργότερο τέσσερα έτη πριν από το έτος εορτασμού, την πρότασή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών.

3. Η κοινοποίηση που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 συνοδεύεται από αιτιολόγηση βασιζόμενη στις εκθέσεις της ομάδας.

4. Όταν μια πόλη περιλαμβάνει και τη γύρω περιοχή, η ανακήρυξη αφορά την πόλη.

5. Εντός δύο μηνών από τις κοινοποιήσεις της ανακήρυξης, η Επιτροπή δημοσιεύει τον κατάλογο των πόλεων που ανακηρύχθηκαν πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης στη σειρά C της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 12

Συνεργασία μεταξύ των πόλεων που έχουν οριστεί πολιτιστικές πρωτεύουσες

Οι πόλεις που έχουν οριστεί για το ίδιο έτος επιδιώκουν την ανάπτυξη δεσμών μεταξύ των πολιτιστικών τους προγραμμάτων και η συνεργασία αυτή μπορεί να εξεταστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας παρακολούθησης που ορίζεται στο άρθρο 13.

Άρθρο 13

Παρακολούθηση

1. Η ομάδα παρακολουθεί την προετοιμασία των ορισθεισών πόλεων για το έτος εορτασμού και τους παρέχει στήριξη και καθοδήγηση από τη στιγμή της ανακήρυξής τους έως την έναρξη του έτους εορτασμού.

2. Προς τούτο, η Επιτροπή οργανώνει τρεις διασκέψεις παρακολούθησης με την ομάδα και τους εκπροσώπους των πόλεων που έχουν ανακηρυχθεί, ως εξής:

- α) τρία έτη πριν από το έτος εορτασμού του τίτλου·
- β) 18 μήνες πριν από το έτος εορτασμού του τίτλου·
- γ) δύο μήνες πριν από το έτος εορτασμού του τίτλου.

Το κράτος μέλος ή η υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφιος μπορεί να διορίσει παρατηρητή στις εν λόγω συνεδριάσεις.

Οι πόλεις που έχουν ανακηρυχθεί υποβάλλουν στην Επιτροπή εκθέσεις προόδου έξι εβδομάδες πριν από κάθε διάσκεψη παρακολούθησης.

Κατά τις διασκέψεις παρακολούθησης, η ομάδα προβαίνει σε επισκόπηση των προετοιμασιών και παρέχει συμβουλές, με σκοπό να βοηθήσει τις ορισθείσες πόλεις να καταρτίσουν ένα πολιτιστικό πρόγραμμα υψηλής ποιότητας και μια αποτελεσματική στρατηγική. Η ομάδα δίνει ιδιαίτερη προσοχή στις συστάσεις που ορίζονται στην έκθεση επιλογής και στις προηγούμενες εκθέσεις παρακολούθησης σύμφωνα με την παράγραφο 3.

3. Έπειτα από κάθε διάσκεψη παρακολούθησης, η ομάδα συντάσσει έκθεση παρακολούθησης σχετικά με την πορεία των προετοιμασιών και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Η ομάδα διαβιβάζει τις εκθέσεις της στην Επιτροπή, καθώς και στις πόλεις που φέρουν τον τίτλο και στο οικείο κράτος μέλος ή το οικείο υποψήφιο κράτος ή τον οικείο δυνάμει υποψήφιο.

4. Εκτός από τις συνεδριάσεις παρακολούθησης, η Επιτροπή δύναται να διοργανώνει επισκέψεις της ομάδας στις ορισθείσες πόλεις, οποτεδήποτε κρίνεται αναγκαίο.

Άρθρο 14

Βραβείο

1. Η Επιτροπή μπορεί να απονείμει χρηματικό βραβείο προς τιμήν της Μελίνας Μερκούρη («το βραβείο») σε μια ορισθείσα πόλη, ανάλογα με τα κονδύλια που διατίθενται στο πλαίσιο του σχετικού πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Οι νομικές και οικονομικές πτυχές του βραβείου αυτού ρυθμίζονται στο πλαίσιο των αντίστοιχων προγραμμάτων της Ένωσης για τη στήριξη του πολιτισμού.

2. Το χρηματικό βραβείο καταβάλλεται έως τα τέλη Μαρτίου του έτους εορτασμού, υπό τον όρο ότι η πόλη που έχει οριστεί πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης εξακολουθεί να τηρεί τις δεσμεύσεις που ανέλαβε κατά το στάδιο της υποβολής της αίτησης, συμμορφώνεται προς τα κριτήρια και λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις που περιέχονται στις εκθέσεις επιλογής και παρακολούθησης.

Θεωρείται ότι η ορισθείσα πόλη έχει τηρήσει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης, εάν δεν έχει προβεί σε ουσιαστική τροποποίηση του προγράμματος και της στρατηγικής της μεταξύ του σταδίου υποβολής των αιτήσεων και του έτους εορτασμού και, ειδικότερα, εάν:

- α) ο προϋπολογισμός έχει διατηρηθεί σε επίπεδο ικανό να προσφέρει ένα πολιτιστικό πρόγραμμα υψηλής ποιότητας σύμφωνα με την αίτηση και τα κριτήρια·
- β) έχει προστατευθεί δεόντως η ανεξαρτησία της καλλιτεχνικής ομάδας·
- γ) η ευρωπαϊκή διάσταση παρέμεινε επαρκώς ισχυρή στην τελική μορφή του πολιτιστικού προγράμματος·
- δ) στην εμπορική και επικοινωνιακή στρατηγική και στο υλικό επικοινωνίας που χρησιμοποιείται από την ορισθείσα πόλη αποτυπώνεται σαφώς το γεγονός ότι η δράση είναι δράση της Ένωσης·
- ε) έχουν καταρτιστεί σχέδια για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του αντίκτυπου του τίτλου στην ορισθείσα πόλη.

Άρθρο 15

Πρακτικές ρυθμίσεις

Ειδικότερα, η Επιτροπή:

- α) εξασφαλίζει τη γενικότερη συνοχή της δράσης·
- β) εξασφαλίζει τον συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών και της ομάδας·
- γ) υπό το πρίσμα των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 2 και των κριτηρίων, καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές για να βοηθήσει τις διαδικασίες επιλογής και παρακολούθησης, σε στενή συνεργασία με την ομάδα·
- δ) παρέχει τεχνική υποστήριξη στην ομάδα·
- ε) δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της όλες τις εκθέσεις της ομάδας·
- στ) δημοσιοποιεί όλες τις σχετικές πληροφορίες και συμβάλλει στην προβολή της δράσης σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο·
- ζ) ενθαρρύνει την ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών μεταξύ των πρώην, των νυν, των μελλοντικών καθώς και των υποψήφιων πόλεων που φέρουν τον τίτλο, και προάγει την ευρύτερη διάδοση των εκθέσεων αξιολόγησης των πόλεων και των αντλούμενων διδαγμάτων.

Άρθρο 16

Αξιολόγηση

1. Κάθε ενδιαφερόμενη πόλη είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του έτους της ως πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης.

Η Επιτροπή θεσπίζει κοινές κατευθυντήριες γραμμές και δείκτες για τις ενδιαφερόμενες πόλεις βάσει των στόχων και των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 2, ώστε να διασφαλιστεί συνεκτική προσέγγιση της διαδικασίας αξιολόγησης.

Οι ενδιαφερόμενες πόλεις εκπονούν τις εκθέσεις αξιολόγησης και τις διαβιβάζουν στην Επιτροπή το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου του έτους που ακολουθεί το έτος εορτασμού.

Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις εκθέσεις αξιολόγησης στον δικτυακό τόπο της.

2. Πέρα από τις αξιολογήσεις των πόλεων, η Επιτροπή μεριμνά για τη διενέργεια εξωτερικών και ανεξάρτητων αξιολογήσεων των αποτελεσμάτων της δράσης σε τακτική βάση.

Οι εξωτερικές και ανεξάρτητες αξιολογήσεις επικεντρώνονται στη θεώρηση όλων των προηγούμενων πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης μέσα σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο, ούτως ώστε να είναι δυνατές οι συγκρίσεις και η άντληση χρήσιμων διδαγμάτων για τις μελλοντικές πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης, καθώς και για όλες τις ευρωπαϊκές πόλεις. Οι εν λόγω αξιολογήσεις περιλαμβάνουν αξιολόγηση της δράσης στο σύνολό της, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που αφορούν την εκτέλεσή της, τον αντίκτυπό της και τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να βελτιωθεί.

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών τις ακόλουθες εκθέσεις που βασίζονται στις αξιολογήσεις αυτές, συνοδευόμενες, κατά περίπτωση, από σχετικές προτάσεις:

- α) μια αρχική ενδιάμεση έκθεση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024·
- β) μια δεύτερη ενδιάμεση έκθεση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029·
- γ) μια εκ των υστέρων έκθεση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2034.

Άρθρο 17

Κατάργηση και μεταβατική διάταξη

Η απόφαση αριθ. 1622/2006/ΕΚ καταργείται. Εξακολουθεί ωστόσο να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις των πόλεων που έχουν οριστεί ή που συμμετέχουν σε διαδικασία επιλογής ως πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2013 έως 2019.

Άρθρο 18

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Στρασβούργο, 16 Απριλίου 2014.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Δ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

2020	Κροατία	Ιρλανδία	
2021	Ρουμανία	Ελλάδα	Υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφια
2022	Λιθουανία	Λουξεμβούργο	
2023	Ουγγαρία	Ηνωμένο Βασίλειο	
2024	Εσθονία	Αυστρία	Υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφια
2025	Σλοβενία	Γερμανία	
2026	Σλοβακία	Φινλανδία	
2027	Λετονία	Πορτογαλία	Υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφια
2028	Τσεχική Δημοκρατία	Γαλλία	
2029	Πολωνία	Σουηδία	
2030	Κύπρος	Βέλγιο	Υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφια
2031	Μάλτα	Ισπανία	
2032	Βουλγαρία	Δανία	
2033	Κάτω Χώρες	Ιταλία	Υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφια